

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij pluimvee in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij pluimvee.

Nr.012

TWEEDE SEMESTER 2023

DGZ heeft oog voor pluimvee

Wat zijn de actualiteiten voor pluimvee in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren pluimveeziekten?

IN HET KORT

AI (Aviaire influenza): Op 1 december werd voor het eerst sinds februari 2023 vogelgriep vastgesteld. Het ging om een uitbraak in Diksmuide, de eerste van vier besmettingen in het najaar. Een week later werd de ophokplicht ingevoerd voor geregistreerde houderijen.

Bioveiligheidsaudit: Vanaf 1 december is de jaarlijkse risico-enquête voor pluimveebedrijven digitaal beschikbaar via het FarmFit platform.

NCD (Newcastle Disease): In de zomer van 2023 werden vier uitbraken van NCD gedetecteerd in Polen en één in Duitsland. In Polen werden meer dan 80.000 dieren geruimd. Meer recent werd NCD ook vastgesteld bij meerdere duiven in de omgeving van Innsbruck in Oostenrijk.

IN DE KIJKER

Laat je niet misleiden door *Escherichia coli*

Met colibacillose worden zowel lokale als veralgemeende infecties aangeduid, veroorzaakt door *Escherichia coli* bij kippen, kalkoenen, eenden... Colibacillose is een van de meest voorkomende oorzaken van ziekte en sterfte bij pluimvee. Het is dan ook niet verwonderlijk dat dit in onze autopsiezaal de meest gediagnosticeerde doodsoorzaak is bij industrieel pluimvee en hobbypluimvee.

E. coli is een normale darmbewoner bij alle dieren, dus ook bij pluimvee. Er bestaan verschillende *E. coli*-stammen en veel hiervan zijn diersoortspecifiek. Meerdere van deze *E. coli*-stammen behoren tot pathogene serotypes en kunnen spreiden naar inwendige organen met systemische ziekte tot gevolg.

Een infectie met *E. coli* kan zich op verschillende manieren manifesteren, de meest voorkomende zijn: colisepticemie, polyserositis met hepatische serositis (perihepatitis) en pericarditis, luchtzakontsteking, coli granuloma (Hjarre's disease), navelontsteking/dooierzakontsteking, eileiderontsteking en osteomyelitis/gewrichtsontsteking. De ernst van de letsels is omgekeerd evenredig met

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten.

Deze editie rapporteert over de laatste 6 maanden van 2023.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

de virulentie van de *E. coli*-stam: hoe langer het dier overleeft, hoe ernstiger de letsels. Bij dieren met letsels van colibacillose wordt steeds een aerobe cultuur van de letsels ingezet. Met het resultaat van het antibiogram kan er gericht behandeld worden.

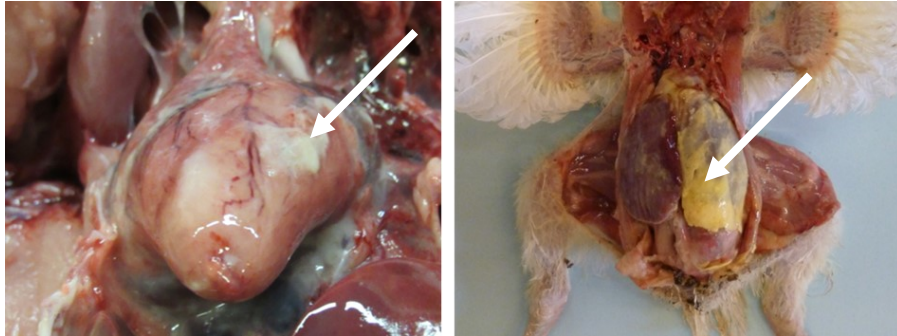

Foto 1 en 2: Pericarditis (links) en hepatische serositis (rechts) veroorzaakt door *E. coli*.

Foto 3: *E. coli* granuloom.

Extra onderzoek kan zinvol zijn

Alhoewel colibacillose vaak beschouwd wordt als een "opportunistische" ziekte die gebruik maakt van de verminderde afweer van het dier (secundair aan onder meer stress, ammoniak, virale infecties), is er ook steeds meer bewijs dat sommige stammen een primair pathogeen karakter hebben en dat ze dus **op zichzelf ziekte kunnen veroorzaken**. Maar vaak komt colibacillose ook **samen voor met andere ziektes**, en dat maakt het **moelijk om het belang van elke ziekte in het gehele ziekteproces in te schatten**. Als je dus een vermoeden hebt dat er ook andere ziekteverwekkers betrokken zijn, is het **aangewezen om dieren bijkomend te testen**, voor respiratoire pathogenen zoals infectieuze bronchitis, infectieuze laryngotracheitis en *Mycoplasma gallisepticum*.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2023 (jan-jun)	2023 (jul-dec)	Trend
Hygiënogrammen	% dossiers afwijkend van norm bij veehouders	5,7%	6,3%	↑
	% dossiers afwijkend van norm bij broeierijen	0%	0%	-
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	dossiers met positieve resultaten	Agglutinatie: 3	Agglutinatie: 1	↓
	dossiers met positieve resultaten	ELISA: 2	ELISA: 3	↑
	dossiers met positieve resultaten	PCR: 0	PCR: 0	-
NCD	aantal monsters	106 monsters, 9 POS**	61 monsters, 5 POS**	↓
Aviaire influenza (vogelgriep)	aantal monsters	665 monsters, 15 positief***	607 monsters, 0 positief***	↓
Autopsie	dossiers pluimvee	136	96	↓
	stuks pluimvee	508	359	↓
<i>Salmonella</i> serotype	Pluimvee-categorie	Tomen pos in 2023 (jan-jun)	Tomen pos in 2023 (jul-dec)	Trend
<i>Salmonella</i> Enteritidis	Fokpluimvee	0	3	↑
	Leghennen	7	3	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	0	1	↑
<i>Salmonella</i> Typhimurium	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	1	0	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	2	12	↑
<i>Salmonella</i> Infantis	Fokpluimvee	1	1	-
	Leghennen	1	0	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	26	38	↑
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	24	60	↑

- : Situatie stabiel.

** : Allemaal lentogene stammen die laag pathogeen zijn

*** : Alle monsters in jan-jun 2023 zijn afkomstig van 1 haard, van de overige gevallen heeft DGZ geen analysedata. Ook in jul-dec 2023 heeft DGZ niet alle analysedata van de uitbraken.

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 22/02/2024.